

Xuân Về Buồn Nhớ Chị

Đồng Minh

Mùa xuân năm ấy, chị tôi vâng lệnh mẹ tôi lấy chồng. Nhà nghèo, mẹ tôi không có gì quý giá cho chị, ngoài sợi dây chuyền mạ vàng với tượng Phật Quan Âm bằng nanh heo rừng cũ kỹ. Kỷ vật này mẹ tôi đã cất giữ từ lâu do bà ngoại tôi chết để lại. Hồi ngoại tôi còn sống, nó được xem như là một bảo vật của đời bà. Lúc nào bà cũng đeo nó nơi cổ và đêm đêm thấp nhang khấn vái tụng niệm. Nhờ vậy mà gia đình tôi thường thoát được những tai nạn hiểm nghèo.

Một hôm ngoại tôi đau nặng sắp chết, bà gọi mẹ tôi lại bên giường bà, rồi tự tay tháo nó ra trao cho mẹ tôi và nói: "Mẹ chết đi không có của cải gì đáng giá để lại cho con, ngoài kỷ vật nhỏ này. Con thương mẹ cố gắng niệm Phật, con đừng vì một chút lời nhỏ mà bỏ đạo của ông bà." Ngoại tôi nói đến đây rồi lấy hơi lên tắt thở.

Mẹ tôi quá xúc động ôm chầm lấy xác ngoại tôi, khóc kể đủ điều. Thế là cả nhà hôm ấy đều khóc và bỏ ăn cơm.

Thời gian trôi qua, dù gặp bao nhiêu cảnh thăng trầm khổ nạn chiến tranh, mẹ tôi vẫn một lòng giữ gìn kỷ vật của ngoại tôi bên mình. Mãi đến hôm nay mẹ tôi mới lấy nó ra để cho chị tôi làm quà xuất giá. Tiếp lấy kỷ vật của mẹ tôi trao, chị tôi nước mắt đầm đìa. Chị tôi khóc không phải vì tủi thân ngày xuất giá theo chồng, không được cha mẹ cho ngọc quý, vòng vàng để nở mặt với bên nhà chồng mà khóc vì quá cảm động trước những lời âu yếm dặn dò của mẹ tôi. "Con à, hôm nay là ngày vui của con, ngày con đi theo chồng, mẹ rất sung sướng khi thấy con có ngày này. Làm cha mẹ, ai cũng mong con mình lớn lên có bề gia thất đàng hoàng, nhưng con gái 12 bến nước trong nhà, đục chịu, con đừng buồn trách mẹ điều gì. Hơn nữa, nhà mình theo Phật, con đã quy y Tam-bảo thì phải làm tròn bổn phận của người vợ đối với chồng cũng

như gia đình chồng, đừng để bên chồng khinh mẹ không biết dạy con. Mẹ con mình xa nhau, mẹ buồn lắm! Nhưng mẹ phải gạt lệ hy sinh cho con được tròn hạnh phúc và khi nào nhớ tới mẹ thì cố gắng niệm Phật nghe con..."

Năm đó chị tôi vừa tròn 18 tuổi, gặp lúc chiến cuộc lan tràn. Ở miền quê, ban đêm Việt Cộng thường về làng tuyên truyền bắt các thanh niên nam, nữ theo chúng vào rừng. Mẹ tôi sợ cảnh ấy, nên gả chị lấy chồng ở tận trên tỉnh. Chồng chị là một thanh niên ngoài 20 tuổi, mồ côi cha, chỉ còn bà mẹ và 3 đứa em nhỏ. Bên gia đình chồng chị hơn gia đình tôi đôi chút chớ chẳng giàu có gì lắm! Vì vậy, khi về nhà chồng chị tôi phải làm việc vất vả cực nhọc không kể ngày đêm. Ngoài việc hầu hạ mẹ chồng, còn phải chăm sóc em chồng thật là cực khổ. Đã thế mà mẹ chồng chẳng chút thương xót, lại còn nặng lời mắng nhiếc chửi rửa chị đủ điều. Hôm ấy vào dịp ngày giỗ ông già chồng, họ hàng bên nhà chồng đến dự khá đông. Trong lúc chị tôi bụng một mâm cỗ từ nhà bếp đến nhà trên để đãi khách, một con mèo oan nghiệt ở trong nhà chạy lại cắn chân chị đùa giỡn làm chị giạt mình và buông cả cái mâm xuống đất, chén bát vỡ tung, thức ăn đổ hết. Thế là một trận đòn tới tấp do bà mẹ chồng dành cho chị và tiếp theo là những lời chửi rửa thậm tệ. Chị tự biết mình có lỗi nên trăn mình chịu đựng, không dám hở môi. Chồng chị và mấy người khách thấy vậy chạy lại xin can, bà mới thôi.

Từ hôm ấy trở đi sự xung đột mẹ chồng và nàng dâu ngày một gia tăng...

Nhiều lần chị bị mẹ chồng hành hạ khổ sở, chị muốn trốn đi nơi khác hoặc trở về nhà tôi, nhưng hình ảnh mẹ tôi lại hiện ra từ thuở nào vẫn còn văng vẳng bên tai, khiến chị từ bỏ ý định ấy. Chị nhớ lại hồi còn nhỏ đi chùa lạy Phật được nghe thầy giảng dạy về thuyết

nhân quả luân hồi nghiệp báo, nên chị tự an ủi lấy chị. "Kiếp trước mình đã hành hạ mẹ chồng, nên kiếp này bà hành hạ lại, chẳng có gì phải buồn giận." Rồi, ngày lại ngày con chị lần lượt chào đời theo từng năm một, nổi nhọc nhằn lại chồng chất thêm lên. Mỗi lần mẹ tôi lên thăm chị, mang theo con gà mớ nếp cho chị, bà thấy chị cực khổ tiêu tụy nên không cầm được nước mắt và khi mẹ tôi trở về nhà bà buồn bã mất mấy ngày liền.

Rồi lệnh tổng động viên ban hành, chồng chị không được hoãn dịch vì gia cảnh nữa, nên phải nhập ngũ từng chinh. Bấy giờ chị phải gánh thêm gánh nặng thay chồng đảm đương mọi việc cực nhọc hơn, như người chinh phu trong chinh phụ ngâm khúc:

"Ngày một thân nuôi già dạy trẻ".

Nỗi quan hoài quanh quẻ xiết bao!"

Chồng chị sợ chị cực khổ và bị bà mẹ hành hạ nhiều hơn trong lúc anh vắng nhà, nên đề nghị đưa chị và 2 đứa con về bên nhà mẹ tôi ở tạm, nhưng chị tôi nhất quyết không chịu, chị nói: "Mẹ cũng lớn tuổi rồi, anh đã đi mà em đi nữa thì tội nghiệp cho mẹ một mình không ai lo. Vả lại, các em cũng còn nhỏ, anh cứ yên tâm em sẽ lo cho mẹ, cho con và các em. Mong sao anh khoẻ mạnh, thường về thăm nhà là em vui rồi." Sáng hôm ấy chồng chị sửa soạn ra đi, nhưng lòng còn e ngại nên dẫn chị đến trước bà mẹ, quỳ xuống nói lời từ giả và gởi gắm chị tôi ở lại: "Thưa mẹ, hôm nay con đi nhập ngũ và không biết bao giờ trở lại nhà chung sống hầu hạ mẹ, chăm sóc các em. Vợ con còn trẻ dại, bận lo cháu nhỏ, nó có làm lỗi gì mẹ cũng tha thứ và đừng đánh đập chửi bới nó tội nghiệp. Mẹ có thương con thì xin thương vợ con và các cháu..." Chồng chị nói đến đây rồi nghẹn ngào sụp lạy bà mẹ khiến chị cũng xúc động khóc theo. Buổi tiễn đưa hôm ấy cả nhà ai cũng buồn, nhất là chồng chị quyến luyến vợ con không muốn xa nhà, như chàng chinh phu trong chinh phụ ngâm khúc.

*"Buổi tiễn đưa lòng bận thê noa,
Bóng cờ tiếng trống xa xa,
Sầu lên ngọn ải, oán ra cửa phòng"*

oOo

Chị có linh cảm là chồng chị và chị từ đây vĩnh viễn xa nhau...

Chiều hôm ấy chị đi án về, nhận được giấy báo là chồng chị đã bị Việt Cộng pháo kích chết tại quân

trường. Thời gian từ ngày chồng chị ra đi cho đến lúc nhận được hung tin chưa đầy một tháng. Chị cầm giấy báo trên tay, đọc lại nhiều lần rồi ngã lăn bất tỉnh. Qua hôm sau khi chị tỉnh dậy, người ta chít lên đầu chị chiếc khăn tang và đưa chị ra quỳ trước quan tài chồng phủ lá quốc kỳ với các con nhỏ dại. Khói hương nghi ngút, tiếng kinh trầm buồn của Hòa Thượng Liên Trì hòa với tiếng khóc kể của bà mẹ chồng và các em chồng thật ồn ào não ruột! Đám tang hôm ấy khá đông, có nhiều người lính đến đưa tiễn và bạn bè quyến thuộc. Người ta thấy chị mặc áo tang đi sau quan tài chồng, tay bông con thơ, tay bưng lư hương, thỉnh thoảng nhìn vào Phật Quan Âm đeo nơi cổ, nước mắt ràn rụa, như thắm khẩn nguyện cho linh hồn chồng vãng sanh Cực lạc.

Trời chiều âm u, những đám mây đen nặng trĩu bủa giăng tứ phía như muốn trút hết nước xuống nghĩa trang buồn. Từng làn chớp lóe lên rồi chạy dài ở tận chân trời xa. Vài tiếng sấm nổ vang như muốn xé tan cõi lòng người quả phụ đang quỳ trước mộ chồng.

Ngày xuân lại về, lòng tôi bùi ngùi nhớ tới hình ảnh người chị hiền năm xưa tại quê nhà mà không ngăn được dòng lệ. Tôi tự hỏi tại sao người ta phải gây chiến tranh để bao gia đình ly tán và thảm cảnh lá vàng khóc tiễn lá xanh diễn ra hằng ngày? Tôi lẩm bẩm một mình.

Chị tôi chẳng đẹp nhưng hiền,
Tâm tình dễ mến xóm giềng đều thương.
Lấy chồng cực khổ trăm đường,
Nuôi con đầy đặn gió sương phong trần.
Hết lòng thờ kính mẫu thân,
Bà con cô bác xa gần đều khen.
Nước da trắng mắt chị đen,
Khuôn mặt bộc lộ nhiều phen thăng trầm.
Tảo tần suốt tháng quanh năm,
Nỗi buồn chỉ biết khóc thắm chị hay.
Cuộc đời chị lắm đắng cay,
Biết chừng nào hết những ngày phong sương,
Nhớ chị lòng những vấn vương,
Chị ơi có biết em thương chị nhiều.

Đồng Minh

